

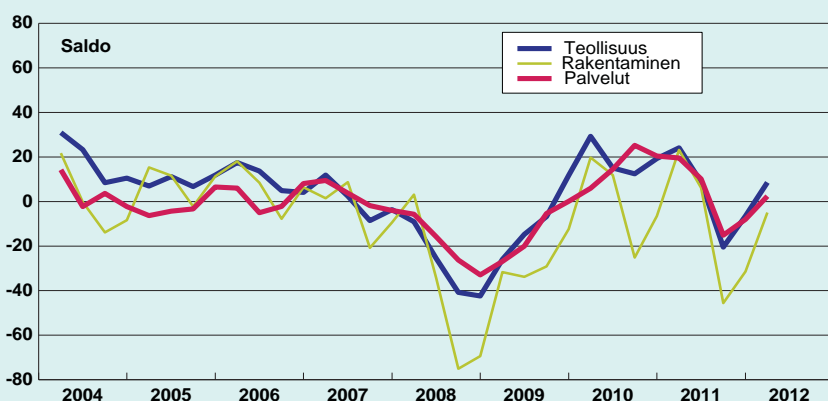
Suhdannebarometri

Toukokuu 2012

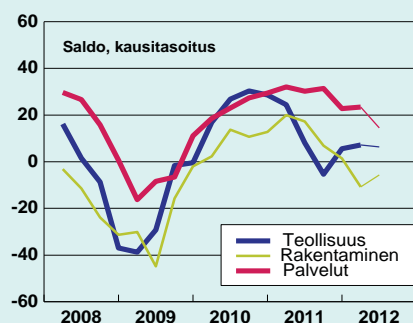
Suhdannebarometri

Toukokuu 2012

Suhdannenäkymät

Tuotanto/myynti, toteuma ja odotus

Suhdanteet toukokuussa 2012

- Suhdantetilanne vakautunut melko heikolle tasolle
- Näkymät kohentuneet talven jälkeen, mutta suurta parannusta vasisiin suhdanteisiin ei odoteta
- Tuotanto pysyisi vain vaivoin kasvun puolella
- Euroopan taloustilanne yhä suuri huolenaihe – maailmantalouden kasvunnuosteita nostettu taas

EK:n huhtikuussa tekemän tiedustelun mukaan Suomen elinkeinoelämän suhdannekuva vakautui alkuvuonna melko vaisulle tasolle. Tämänhetkistä tilannetta kuvataan pääosin jonkin verran keskimääräistä heikommaksi.

Teollisuudessa ja rakentamisessa uusia tilauksia saatiin melko vähän, eikä tuotanto juuri kasvanut. Sen sijaan palveluyritysten myynti jatkoi kohtalaista kasvua.

Näkymät kohentuneet hieman – suhdannekuva säilyy silti vaiheena

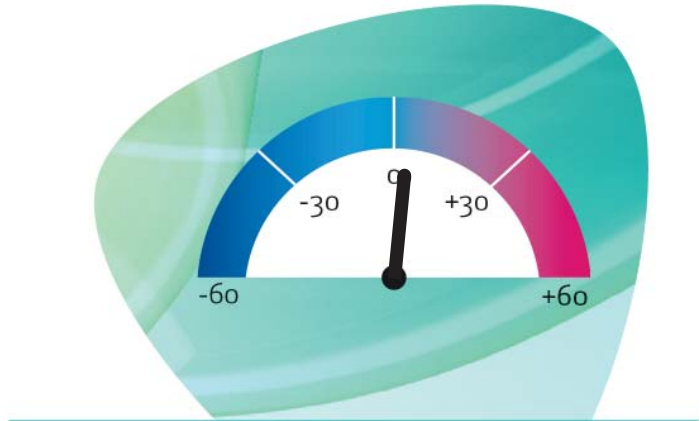
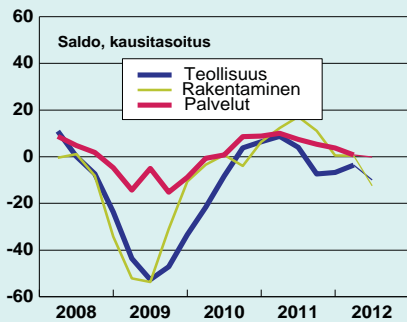
Suhdannenäkymät seuraavalle puolelle vuodelle ovat kokonaisuutena vielä vaiheet, vaikkakin ne ovat kohentuneet kolmen kuukauden takaisesta. Yleisessä suhdannekuvassa ei ennusteta juuri tapahtuvan muutoksia seuraavan puolen vuoden aikana. Tuotanto pysyisi lähikuukausina vaivoin kasvun puolella, ja vasta loppukesällä on hieman vahvempia kasvuodotuksia.

Teollisuuden suhdannenäkymät ovat huhtikuussa tehdyssä tiedustelussa tasolla +9 (tammikuussa -6). Rakentamisessa suhdannenäkymien saldoluku on nyt -5 (tammikuussa -32). Palveluyritysten näkymät kohosivat puolestaan lukemaan +2 (tammikuussa -8).

Henkilöstön kasvu lähes pysähtyi palvelualoilla. Rakentamisessa työvoima pysyi ennallaan, ja teollisuudessa se supistui vähän. Kokonaisuutena henkilöstökehitys oli silti aavistuksen parempaa kuin kolme kuukautta sitten odotettiin. Arviot lähikuukausista ovat sen sijaan vaatimattomat. Henkilöstömäärän ennustetaan alenevan vähän paitsi palvelualoilla, joilla se pysyisi vakaana.

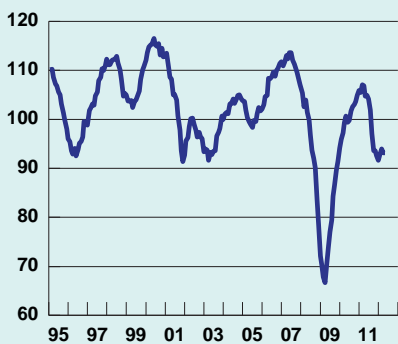
Teollisuuden kapasiteetin käyttöaste toipui hieman, mutta jäi vielä melko matalaksi. Valmistuotevarastot kuitenkin laskivat normaaleiksi. Suhdantetilanteen hajanaisuutta kuvastaa se, että heikon kysynnän lisäksi myös työvoimapula vaivaa osaa yrityksiä erityisesti rakentamisessa ja palveluissa.

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

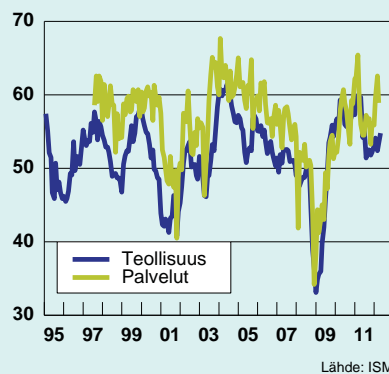

Koko elinkeinoelämän suhdannenäkymät ovat toipuneet viimesyksyisestä pudotuksesta. Silti suhdanteiden ei ennusteta juuri vahvistuvan seuraavan puolen vuoden aikana, vaan vaisu tilanne jatkuisi.

Talouden ilmapiiri-indikaattori, EU-maat

Ostopäälliköiden indeksi, USA

Euron dollarikurssi

Huolet Euroopasta peittävät maailmantalouden kohtalaisen hyvän kasvun

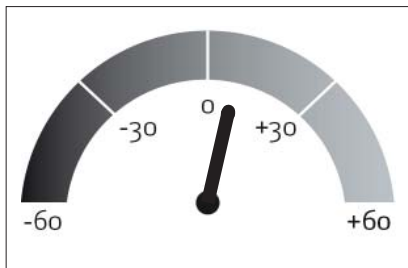
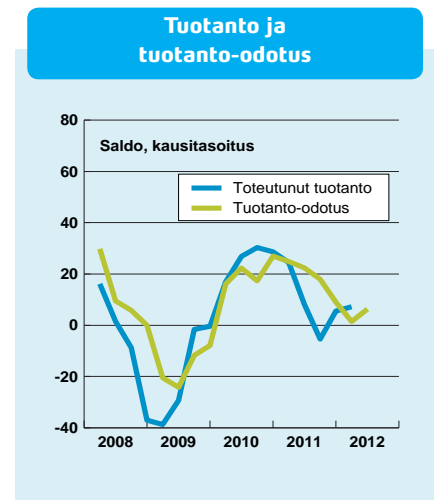
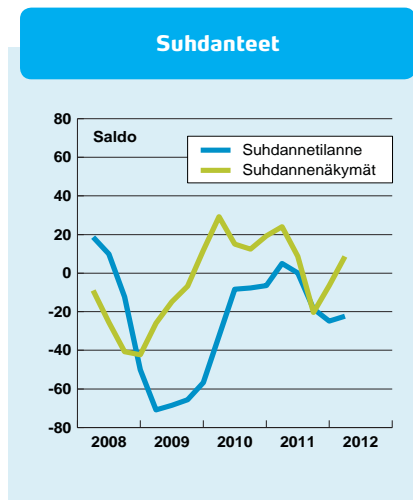
Maailmantalouden kasvuennusteita kuluvalle vuodelle on jälleen nostettu jonkin verran. Kehittyvien maiden kasvun odotetaan pysyvän nopeana, ja USA:n talouden ennustetaan kasvavan kohtalaisesti. Euroopan odotetaan olevan taantuman ja kituliaan kasvun rajamaastossa, vaikka taloustilanne on jossain määrin viime vuodenvaihdetta vakaampi.

Valtionvelkakriisi EU-maissa on yhä suurin yksittäinen riskitekijä, joka voi kääntää talouskehitystä selvästi heikompaan. Samoin korkea öljyn hinta painaa monien maiden kasvunäkymiä.

EU-maiden talouden ilmapiiri-indikaattori on jäänyt matalalle tasolle viimesyksyisen laskun jälkeen. USA:n taloutta ennustavat ostopäällikköindeksit samoin kuin Suomen kuluttajien luottamusindikaattori ovat vahvistuneet.

Teollisuus

- Suhdanteiden heikkeneminen pysähtyi alkuvuonna
- Tuotanto kasvoi loivasti, henkilöstömäärä väheni hieman – henkilöstökehitys silti odotuksia parempaa
- Suhdannenäkymät kohentuneet, mutta yleiskuva silti varovainen (saldoluku +9)
- Tuotannon kasvu jää hitaaksi, henkilöstömäärä alenee
- Kustannusten nousu estää kannattavuuden koheneamisen

Teollisuuden suhdannenäkymät

Suomalaisten teollisuusyritysten suhdanteiden heikkeneminen pysähtyi alkuvuoden aikana. Tämänhetkistä tilannetta kuvataan jonkin verran keskimääräistä vaisummaksi.

Suhdannenäkymät vahvistuneet kevään aikana – yleiskuva silti varovainen

Suhdanneodotukset seuraavalle puolelle vuodelle ovat vahvistuneet, mutta silti vielä melko varovaiset. Yleisen suhdannetilanteen arvioidaan paranevan hieman seuraavan puolen vuoden aikana.

Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa tehdyssä Suhdannebarometrissä tasolla +9 (tammikuussa -6).

Parannusta suhdanteisiin lähikuukausien aikana odotti nyt 18 prosenttia yrityksistä (tammikuussa 19 prosenttia). Enää 9 % vastaajista odotti käännettä heikompaan (tammikuussa 25 %).

Tuotannon kasvusta odotetaan vain loivaa

Teollisuuden vastaajayritysten tuotanto kehittyi alkuvuonna aavistuksen paremmin kuin kolme kuukautta sitten odotettiin. Tuotantomäärät kasvoivat loivasti. Samankaltaisen kehityksen nähdään jatkuvan myös toisella neljänneksellä. Kolmannella neljänneksellä kasvun arvioidaan nopeutuvan kohtalaiseksi.

Kapasiteetin käyttöaste on melko matala, mutta hieman edellistä tiedustelua parempi. Nyt 35 prosentilla vastaajista oli ylikapasiteettia (tammikuussa 43 %).

Uusien tilausten määrään ei ennusteta muutoksia

Teollisuusyritysten saamien uusien tilausten määrä pysyi varsin vakaana tammi–maaliskuussa. Tilauskanta koheni hieman, mutta se on silti vähän normaalia niukempi.

Uusien tilausten määrässä ei ennusteta tapahtuvan suuria muutoksia lähikuukausina.

Suhdanne tiedustelun päätuloksia, saldo

	2010				2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	19	35	29	22	28	16	-8	0	12			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	35	19	25	15	37	18	8	-9	22			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	60	69	71	72	75	72	63	57	65			
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-30	-9	-8	-14	-2	-11	-21	-29	-13			
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-31	-12	-13	-16	-2	-10	-21	-35	-20			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-11	-6	-4	0	5	3	8	3	1			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-19	2	1	-1	12	15	-11	-13	1			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-11	-1	-7	4	13	1	-22	-23	0			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	11	34	22	40	36	23	0	-9	-1			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	19	20	19	26	33	23	2	22	15			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	50	47	44	37	35	38	43	47	40			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	2	3	4	4	4	6	4	3	7			
puute kapasiteetista	7	14	7	3	7	5	5	3	1			
riittämätön kysyntä	38	29	30	30	22	27	35	40	33			
muu este	5	2	5	2	2	2	1	4	1			
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-32	-9	-7	-7	6	1	-19	-24	-23			
Suhdanne näkymät lähitulevaisuuteen	29	16	12	19	24	9	-20	-6	9			

Valmistusvarastot supistuivat hieman, ja ne ovat nyt keskimääräisellä tasolla.

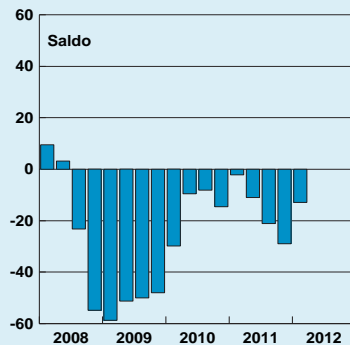
Työvoimakehitys ollut odotettua parempaa – nyt näkemykset varovaiset

Teollisuusyritysten henkilöstömäärä kehittyi alkuvuonna odotuksia paremmin, mutta työvoiman määrä laski silti loivasti. Seuraavan kolmen kuukauden aikana henkilöstön supistumisen ennustetaan hieman nopeutuvan.

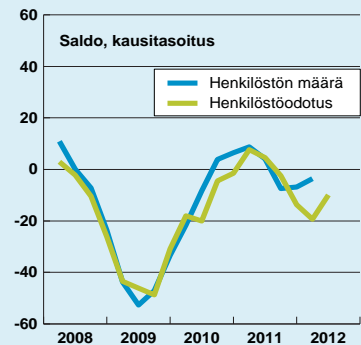
Myyntihinnat kääntyivät loivaan nousuun. Kustannukset nousivat melko paljon, mikä piti kannattavuuden ennallaan. Kustannusten nousuvauhdin arvioidaan hieman hidastuvan, kun taas hinnat nousisivat kesällä alkuvuoden tapaan.

Riittämätön kysyntä on suurin tuotannon kasvun este, ja siitä kärsi nyt 33 % yrityksistä (tammikuussa 40 %). Työvoimapula yleistyi hieman, mutta se oli ongelmana vain 7 %:lla vastaajista.

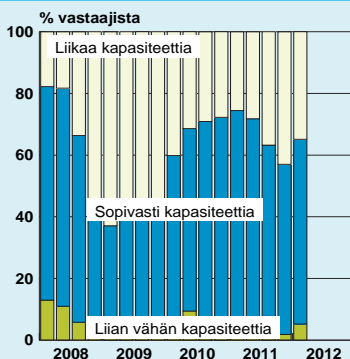
Tilaukanta

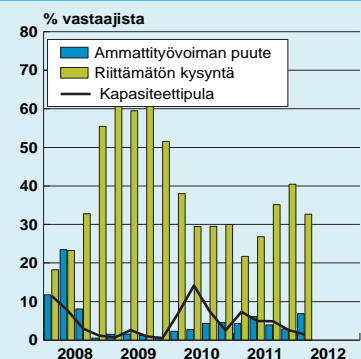
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

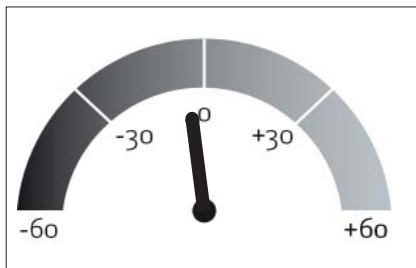
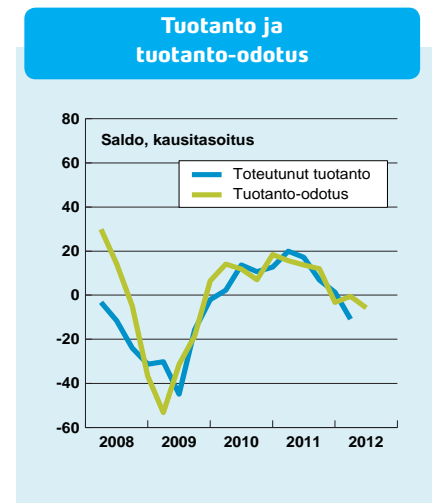
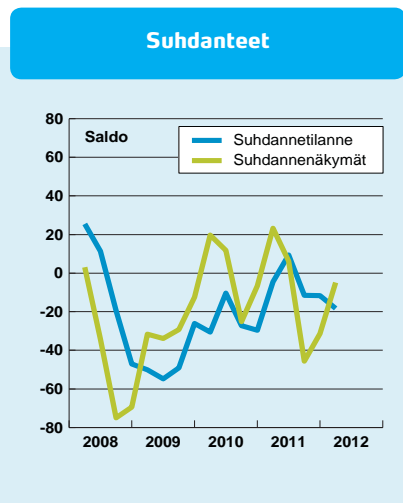

Tuotannon kasvun esteet

Rakentaminen

- Tämänhetkinen suhdannetilanne hieman keskimääräistä heikompi
- Tuotanto kääntyi loivaan laskuun, henkilöstö pysyi ennallaan
- Kapasiteetin käyttöaste silti melko korkea
- Näkymät kokonaisuutena melko vakaat (saldoluku -5), ei silti kasvuo-dotuksia lähikuukausille
- Vastaajayrityksillä sekä työvoimapula että heikko kysyntä melko yleisiä

Rakentamisen suhdannenäkymät

EK:n huhtikuussa tekemän tiedustelun mukaan rakennusalan yritykset arvioivat tämänhetkisen suhdannetilanteensa olevan hieman keskimääräistä heikomman. Tuotantomäärät laskivat alkukeväällä aavistuksen, mutta kapasiteetin käyttöaste oli edelleen kohtalainen. Kasvua ei odoteta lähikuukausillekaan, mutta yleiseen suhdannetilanteeseen ei ennusteta suuria muutoksia.

Uusien tilausten määrä laskenut loivasti

Rakennusyritysten saamien uusien tilausten määrä laski loivasti alkuvuonna. Tilauskannan kuvataan pysyneen varsin vakaana, mutta sen taso on vähän normaalia niukempi.

Tuotannon kasvu kääntyi alkuvuonna loivaksi laskuksi. Henkilöstön määrä pysyi ennallaan.

Myymättömien huoneistojen lukumäärä kasvoi tiedustelun mukaan keskimääräiselle tasolle.

Myyntihinnat pysyivät lähes ennallaan, ja kustannukset nousivat kohtalaisesti. Kannattavuus oli vakaa.

Tuotantomääriin ei odoteta kasvua

Suhdanneodotukset lähikuukausille ovat kokonaisuutena melko vakaat, mutta kasvua ei juuri odoteta lähikuukausiksi.

Lähitulevaisuuden suhdannenäkymiä mittaava saldoluku oli huhtikuun tiedustelussa -5. Edellisessä, tammikuussa tehdyssä Suhdannebarometrissa suhdannenäkymät olivat lukemassa -32. Uusimmassa tiedustelussa 11 prosenttia yrityksistä ennusti suhdanteiden vahvistuvan ja 16 % arvioi niiden heikkenevän seuraavan puolen vuoden aikana.

Uusien tilausten määrän odotetaan jatkavan loivaa laskua alkuvuoden tasolta.

Tuotantomäärien ennustetaan pysyvän toisen neljänneksen ajan likimain ennallaan. Myös kolmannella neljänneksellä tuotannon taso olisi melko vakaa.

Henkilöstöodotukset ovat melko varovaiset, sillä kausitasoitetuilla

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2010				2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-8	33	20	-3	11	38	15	-14	-21			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	35	21	-6	0	36	25	-28	-15	16			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	64	78	68	75	84	91	84	80	81			
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-47	-25	-28	-26	-5	6	-15	-13	-10			
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-64	-34	-42	-48	-45	-37	12	-9	-18			
Myyttömien asuinhuoneistojen määrä normaaliin verrattuna	-60	-33	-45	-36	-36	-46	-30	-36	8			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-9	38	-2	-26	9	57	12	-32	-2			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	35	-5	-36	1	34	0	-31	-5	22			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-58	-38	-16	-16	-26	34	36	67	-7			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	70	-8	-3	44	29	-10	-31	-29	41			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	76	60	50	57	55	66	72	76	73			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	20	30	13	13	20	40	31	36	39			
puute kapasiteetista	1	9	2	1	1	5	3	1	1			
riittämätön kysyntä	50	31	36	34	33	29	35	38	35			
muu este	5	2	2	2	5	4	10	14	15			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-31	-10	-27	-30	-5	9	-11	-11	-18			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	20	12	-25	-6	23	7	-45	-32	-5			

luvulla mitatun henkilöstömäärän ennustetaan supistuvan aavistuksen.

Rakennusyritykset uskovat myyntihintojensa kohoavan hieman. Kustannusten arvioidaan nousevan melko yleisesti. Kannattavuudessa ei ennusteta tapahtuvan merkittäviä muutoksia.

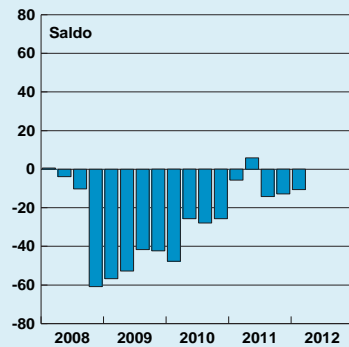
Kapasiteetin käyttöaste on melko hyvä, mutta hieman viimevuotista alempi. Nyt 19 prosentilla yrityksiä on vapaata kapasiteettia (edellisvuonna 16 %).

Yhtä aikaa työvoimapulaa ja vaisua kysyntää

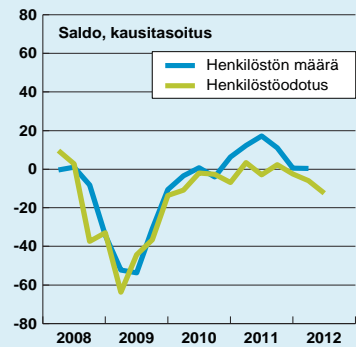
Työvoimapula on yleistynyt kesää kohti tultaessa. Hajanaisesta suhdannekuvasta kertoo, että riittämätön kysyntä on myös melko yleistä.

Työvoimapula oli nyt ongelmana 39 prosentilla vastaajia (edellisvuonna 20 %). Kysyntää kuvasi heikoksi 35 % yrityksistä (vuosi sitten 33 %).

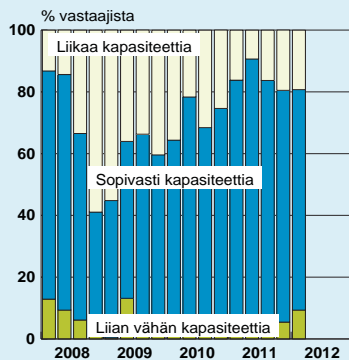
Tilaukanta

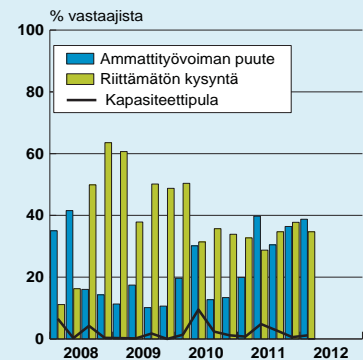
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

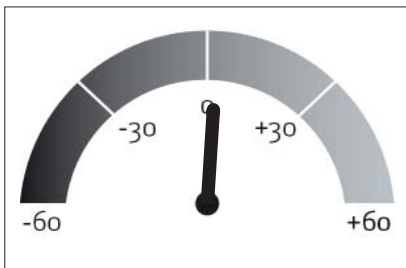
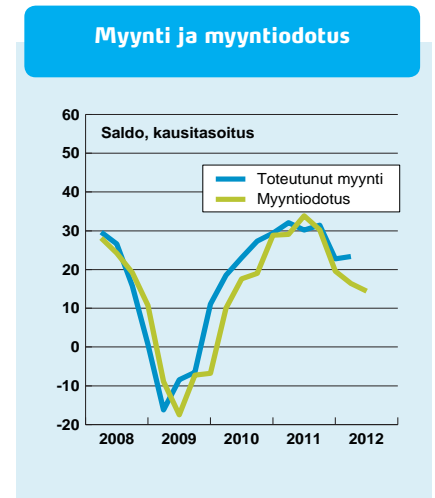
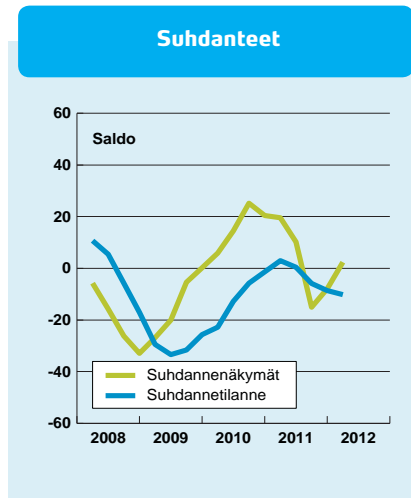

Tuotannon kasvun esteet

Palvelut

- Suhdanteissa ei ole tapahtunut suuria muutoksia alkuvuonna: tämänhetkinen tilanne vähän alle normaalin
- Myynti kasvoi odotuksia paremmin, henkilöstön kasvu lähes päättynyt
- Suhdanneodotukset kokonaisuutena vakaat (saldoluku +2)
- Myynnin kasvu jatkuisi hyvin maltillista vauhtia
- Suhdannekuva hajanainen – sekä työvoimapulaa että heikkoa kysyntää esiintyy edelleen

Palveluyritysten suhdannenäkymät

Palveluyritysten yleisessä suhdanne-tilanteessa ei ole tapahtunut suuria muutoksia alkuvuonna. Tämänhetkistä tilannetta kuvataan hieman tavanomaista heikommaksi.

Myynnin kasvu oli hieman arvioitua parempaa, mutta henkilöstön kasvu lähes päättyi. Kustannusten nousu piti kannattavuuden ennallaan. Suhdannekuva on myös melko hajanainen: sekä työvoimapulaa että heikkoa kysyntää esiintyy.

Suhdannenäkymät kokonaisuutena melko vakaat

Näkymät lähikuukausille ovat yleisesti hieman vakaammat kuin talvella, eikä suhdannekuvassa odoteta tapahtuvan merkittäviä muutoksia kesäkauden aikana. Myynnin kasvun arvioidaan jatkuvan varsin hitaana,

Palveluyritysten suhdannenäkymien saldoluku vahvistui huhtikuussa tehdyssä tiedustelussa tasolle +2. Edellisessä, tammikuun Suhdannebarometrissa näkymät olivat lukemassa -8.

Suhdanteiden vahvistumista loppukevään ja kesän aikana odotti huhtikuun tiedustelussa 11 prosenttia vastaajista, kun taas synkentyvää suhdannekuvaa ennusti 9 prosenttia. Huomattava enemmistö eli neljä viidesosaa yrityksistä ennustaa vakaata suhdannekehitystä seuraavalle puolelle vuodelle.

Myynnin kasvu jatkuu, mutta vauhti jää hitaaksi

Suhdannebarometriin osallistuneiden palveluyritysten myynti jatkoi alkuvuonna kohtalaista kasvua. Kehitys oli hieman odotuksia parempaa, sillä edellisessä tiedustelussa myynnin kasvun arvioitiin hidastuvan.

Myynnin kasvun ennustetaan kuitenkin hieman hidastuvan lähikuukausina. Kolmannelle vuosineljännekselle on hieman vahvempia kasvuodotuksia.

Suhdannekuva melko hajanainen

Suhdannekuvan hajanaisuudesta kertoo, että palvelualoilla esiintyi

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2010				2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	19	25	29	29	33	31	35	20	25			
Myynti odotus seuraavalle 3 kk:lle	25	19	29	23	43	30	20	10	25			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	0	5	7	5	11	11	5	1	1			
Henkilökunta odotus seuraavalle 3 kk:lle	5	-4	3	4	18	7	-4	-5	9			
Tuotannon / myyntin kasvun esteitä kaikkiaan	42	32	43	42	41	40	38	36	40			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	10	10	13	12	20	21	18	16	15			
puute kapasiteetista	3	2	3	4	5	1	2	2	1			
riittämätön kysyntä	28	21	22	25	16	17	17	19	21			
muu este	3	2	4	3	3	3	3	3	4			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-22	-13	-6	-2	3	1	-6	-8	-10			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	6	14	25	21	20	11	-15	-8	2			

uusimmassa tiedustelussa melko paljon sekä työvoimapolua että heikkoa kysyntää. Työvoimapolua raportoi 15 % vastaajista (tammikuussa 16 %) ja heikkoa kysyntää 21 % (tammikuussa 19 %).

Kustannusten nousu pitää kannattavuuden ennallaan

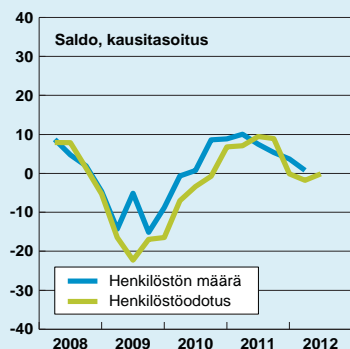
Palvelujen myyntihintojen nousu nopeutui odotetusti vähän. Lähikuukausina hintojen kohoamisen ennustetaan kuitenkin hidastuvan. Myös kustannusten nousu kiihtyi tammi-maaliskuussa. Hintojen tavoin myös kustannuskehityksen arvioidaan hieman laantuvan.

Palveluyritysten kannattavuus pysyi likimain ennallaan, eikä siihen ennusteta muutoksia lähikuukausina.

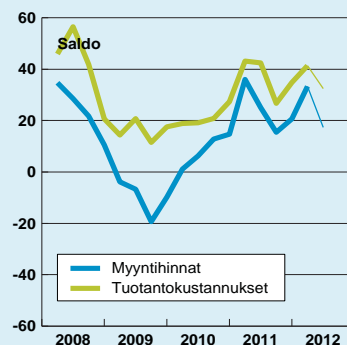
Henkilöstön määrä pysyisi vakaana

Palvelualojen henkilöstön kasvu lähes pysähtyi alkuvuonna. Työvoiman määrän arvioidaan pysyvän vakaana lähikuukaudet.

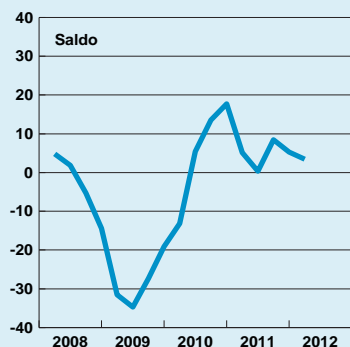
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

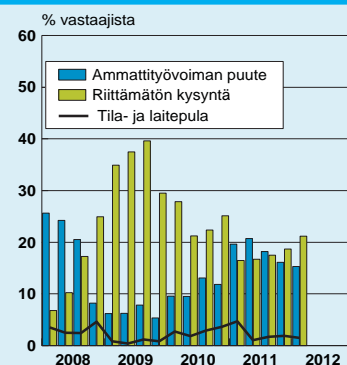
Hinnat ja kustannukset

Kannattavuus

Myyntin kasvun esteet

Elintarviketeollisuus

- Suhdannekuva keskimääräistä heikompi, vaikka tuotanto kääntyi alkuvuonna kasvuun
- Kapasiteetin käyttöaste silti melko heikko
- Odotukset hieman aiempaa paremmat – suhdanteisiin ei ennusteta suuria muutoksia

Elintarviketeollisuuden yritykset kuvaavat suhdannetilannettaan tavanomaista heikommaksi. Näkyvät lähikuukausille ovat kuitenkin hieman aiempaa valoisammat.

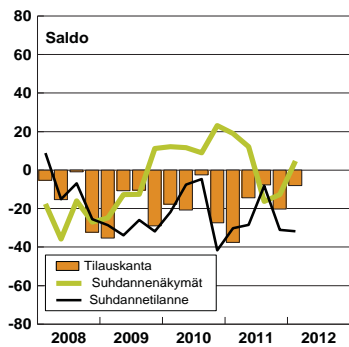
Suhdanteiden odotetaan pysyvän ennallaan

Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa +5 (tammikuussa -12). Huhtikuussa 26 prosenttia vastaajista arvioi suhdanteiden paranevan loppukevällä ja kesällä, kun taas heikkennystä odotti 21 % yrityksistä.

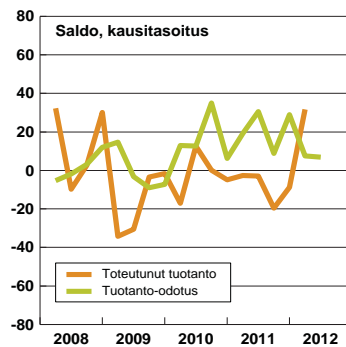
Tiedusteluun vastanneiden yritysten tuotanto kääntyi alkuvuonna kasvuun. Kapasiteetin käyttöaste on edelleen matala, vaikka se jatkoi loivassa nousussa. Tuotannon kehitys oli hieman parempaa kuin edellisessä tiedustelussa arvioitiin. Lähikuukausien aikana tuotantomäärien odotetaan pysyvän likimain ennallaan.

Tuotannon tavoin myös henkilöstö kasvoi vähän. Lähikuukausina sen kuitenkin ennustetaan hieman laskevan.

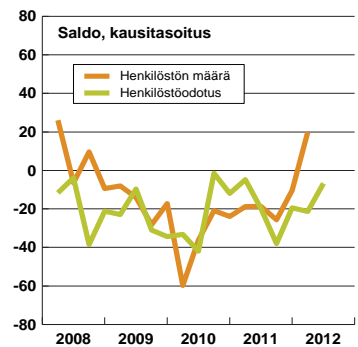
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

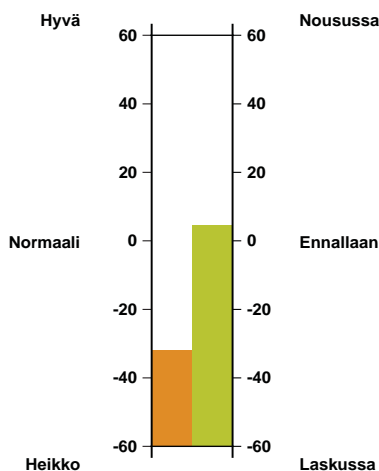

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-28	16	-10	-23	10			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	52	21	28	-28	32			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	19	37	19	44	55			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-38	-14	-8	-21	-9			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-47	-5	-7	-39	-20			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	0	-17	-1	4	-8			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-19	1	-25	-23	24			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-16	-45	-21	-14	-4			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	8	-23	-11	-45	33			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	15	-28	-19	56	0			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	0	0	0	0	5			
puute kapasiteetista	0	0	0	3	3			
riittämätön kysyntä	59	58	61	38	38			
muu este	7	8	0	1	0			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-30	-29	-8	-31	-31			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	19	12	-17	-12	5			

Teva-teollisuus

- Suhdannetilanne selvästi keskimääräistä heikompi
- Tilauskanta on alle tavanomaisen, tuotanto supistui alkuvuonna
- Suhdannenäkymät lähikuukausille yhä vaisut (saldoluku -10)
- Tuotannon määrän odotetaan jatkavan selvässä laskussa

Teva-teollisuuden suhdannetilanne on tiedustelun mukaan selvästi keskimääräistä heikompi. Heikot odotukset ovat vähän vakautuneet kevään aikana, mutta suhdannekäännettä ylöspäin ei silti odoteta.

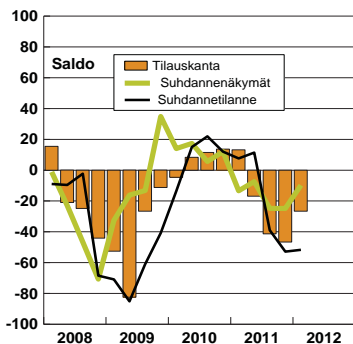
Aiempaa harvemmat yritykset odottavat laskun jatkuvan

Suhdannenäkymien saldoluku koheni huhtikuussa lukemaan -10 (tammikuussa -25). Suhdannenousua odottavia yrityksiä ei ollut huhtikuun kyselyssä lainkaan, mutta ainoastaan 10 % yrityksistä ennusti tilanteen heikkenemistä.

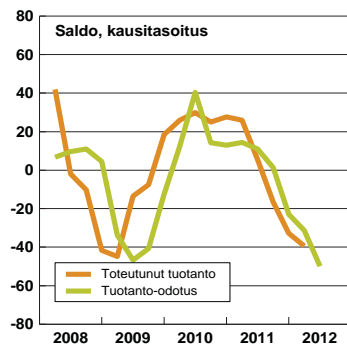
Tuotannon lasku jatkui varsin nopeana alkuvuonna, ja laskutrendin ennustetaan jatkuvan lähikuukaudet. Sen sijaan sekä myyntihintojen että tuotantokustannusten ennustetaan kohoavan jonkin verran.

Henkilöstömäärä supistui odotusten mukaisesti alkuvuonna. Lähikuukausien aikana samanlaisen vauhdin arvioidaan jatkuvan.

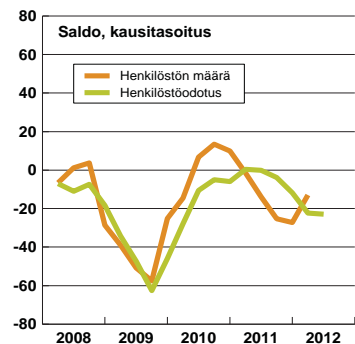
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

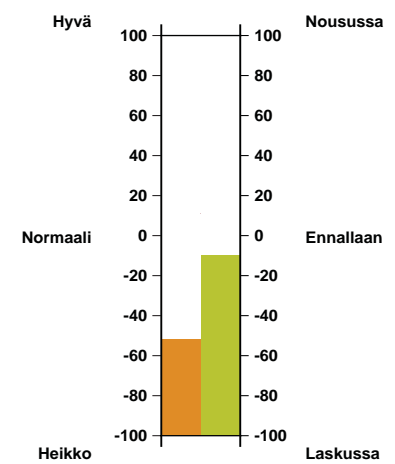

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	42	8	-20	-44	-22			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	13	-13	-20	-19	-49			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	78	98	62	53	77			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	14	-17	-42	-47	-27			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-1	-55	-54	-54	-39			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-6	6	20	27	-3			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-1	0	-25	-36	-10			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	7	-4	-13	-21	-14			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	12	-21	-13	-36	-43			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	4	-3	-16	-14	-10			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	48	22	45	23	57			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	16	4	0	0	0			
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0			
riittämätön kysyntä	24	5	35	18	56			
muu este	1	12	8	4	8			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	7	12	-39	-53	-52			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-13	-8	-25	-25	-10			

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Puuteollisuus

- Suhdannetilanne jatkonut varsin heikkona
- Näkymät kuitenkin kohentuneet kevään aikana (saldoluku +31)
- Tilaukanta on edelleen melko matala, ja uusia tilauksia odotetaan niukasti
- Hintojen lasku on kääntynyt loivaksi nousuksi, mutta kustannusten nousupaine jatkuu

Mekaanisen metsäteollisuuden yritykset kuvaavat suhdannetilanteensa jatkuneen erittäin heikkona, mutta näkymät ovat kohentuneet kevään aikana. Tuotanto kehittyi odotuksia paremmin ja se kääntyi kasvuun alkuvuonna. Henkilöstö pysyi likimain ennallaan. Myyntihintojen voimakas lasku taittui loivaksi nousuksi.

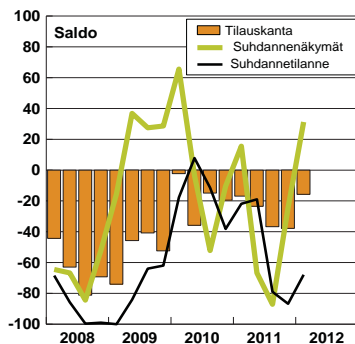
Suhdannetilanne heikko, näkymät kohentuneet

Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa +31 (tammikuussa -25). Käännettä parempaan ennusti nyt 31

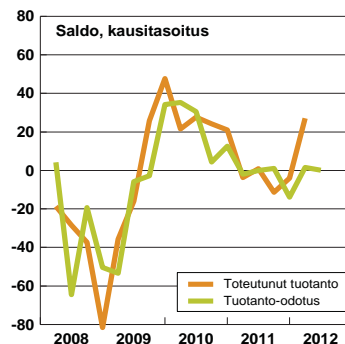
prosenttia vastaajista, eikä tilanteen heikkenemistä odottavia ollut. Uusien tilausten määrän ennustetaan pysyvän yhä matalana loppukevään ja kesän aikana. Hintojen arvioidaan nousevan loivasti, mutta samalla kustannusten nähdään nousevan selvästi.

Tuotantomäärien arvioidaan pysyvän alkuvuoden tasolla, ja henkilöstön odotetaan supistuvan jonkin verran.

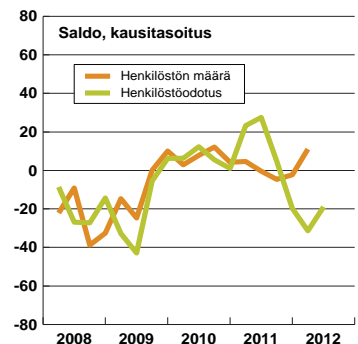
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

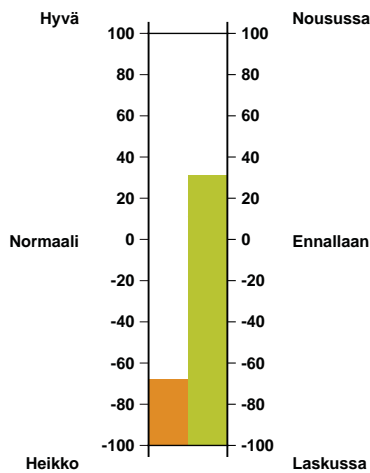

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-6	17	-8	-17	26			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	16	6	-25	-8	18			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	78	65	71	42	62			
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-17	-24	-37	-38	-16			
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-30	-43	-52	-55	-20			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	20	21	19	27	-29			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	17	12	-15	-18	25			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	54	4	-39	-38	15			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	16	74	2	-2	28			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	8	-19	-36	4	-17			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	55	40	47	66	36			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	23	0	0	0	0			
puute kapasiteetista	3	4	3	23	0			
riittämätön kysyntä	21	34	35	43	29			
muu este	12	3	9	23	6			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-22	-19	-79	-87	-67			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	15	-67	-87	-25	31			

Paperiteollisuus

- Suhdannekuva kirkastunut vähän – tämänhetkinen tilanne silti alle keskimääräisen
- Tilausten ja tuotannon määrä pysynyt melko vakaana
- Suhdannenäkymät loppukevääle ja kesälle parantuneet (saldoluku +30)
- Tuotannon määrä kasvaisi kohtalaisesti, mutta hinnat laskisivat yhä hieman

Paperiteollisuuden suhdannekuva on kääntynyt jonkin verran parempaan, mutta vastaajaryitykset kuvaavat tämänhetkistä tilannettaan silti keskimääräistä heikommaksi.

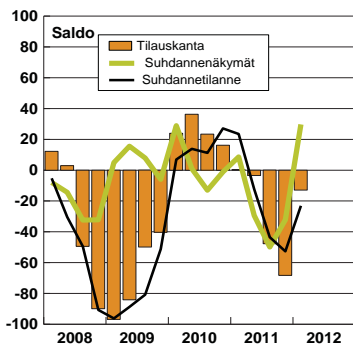
Näkymät parantuneet

Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa +30 (tammikuussa -33). Suhdanteiden vahvistumista ennusti nyt 31 % vastaajista, ja käännettä heikompaan enteili ainoastaan 1 % yrityksistä.

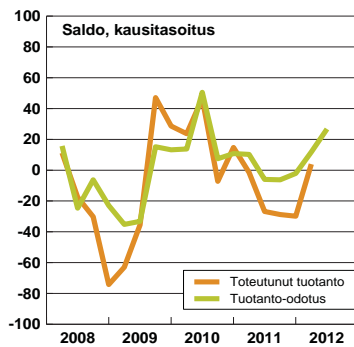
Uusien tilausten ja tuotannon määrä pysyi alkuvuonna odotetusti lähes ennallaan. Tilauskanta on tällä hetkellä hieman alle keskimääräisen. Myyntihintojen lasku loiveni alkuvuonna.

Uusien tilausten sekä tuotannon ennustetaan kasvavan jonkin verran. Nyt myös henkilöstön supistumisen ennustetaan päättyvän. Hinnat pysyivät yhä loivassa laskussa samalla kun kustannukset kasvaisivat jonkin verran.

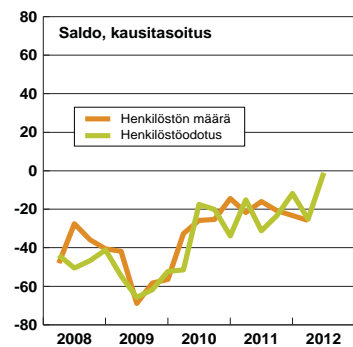
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

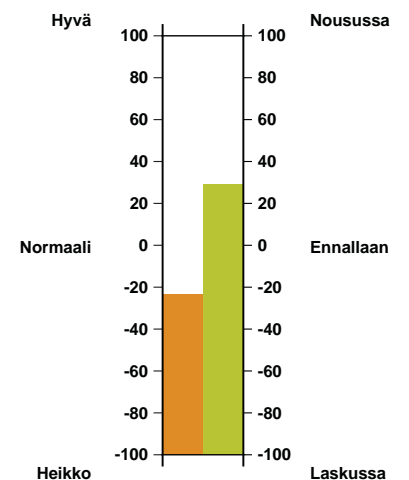

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	11	-6	-49	-53	20			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	3	-12	-20	3	39			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	87	64	65	36	65			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	0	-4	-48	-68	-12			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	0	-4	-44	-63	-15			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	20	-6	19	18	10			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-19	1	-31	-32	-24			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-18	-15	-29	-39	13			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	20	-9	-28	-69	-50			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-4	-3	6	15	8			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	39	37	46	72	44			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	0	6	1	0	1			
puute kapasiteetista	19	6	0	1	0			
riittämätön kysyntä	18	31	46	71	43			
muu este	2	0	3	6	0			
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	24	-12	-44	-53	-23			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	9	-30	-49	-33	30			

Suhdanne tilanne

Suhdannenäkymät

Painaminen

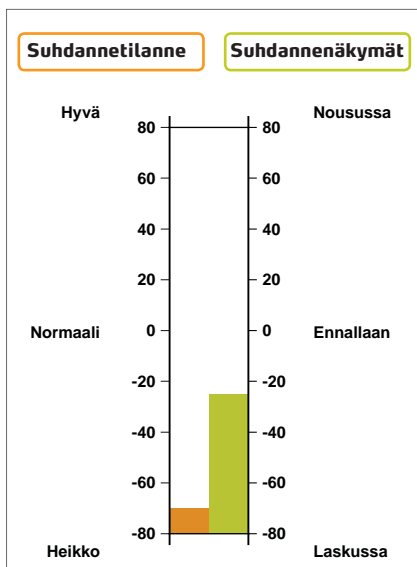
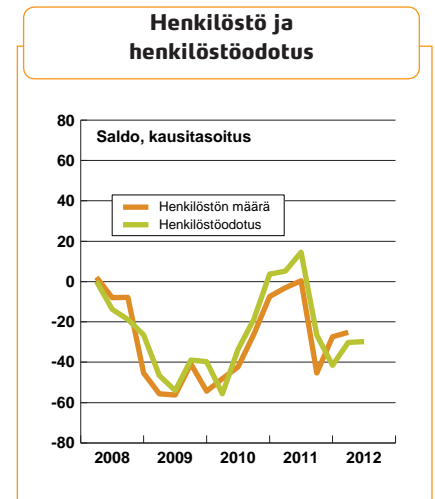
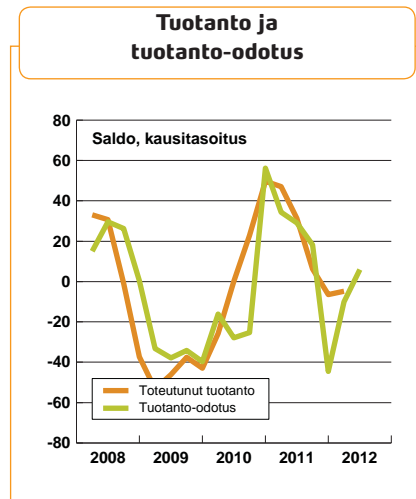
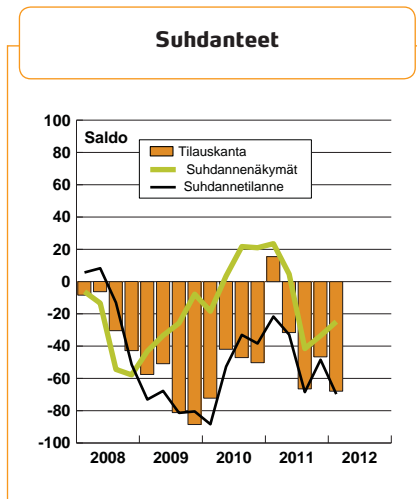
- Heikko suhdannekehitys jatkunut: tämänhetkistä tilannetta kuvataan varsin synkäksi
- Tuotanto pysyi lähes ennallaan, mutta vapaata kapasiteettia on paljon ja henkilöstön määrä aleni
- Näkymät lähitulevaisuuteen ovat edelleen heikot (saldoluku -24)
- Uusien tilausten ja tuotannon määrän vauhdin kehityksen nähdään jatkuvan lähikuukausina

Painoalan yritysten suhdanteet ovat pysytelleet selvästi keskimääräistä synkempinä. Uusien tilausten määrä laski ja tilauskanta kuvataan varsin niukaksi. Valtaosalla alan yrityksistä on tuotantokapasiteetti vajaa-käytössä. Tuotanto pysyi likimain ennallaan, mutta henkilöstön määrä väheni.

Näkymissä ei juuri elpymistä
Näkymät lähitulevaisuuteen ovat pysyneet vaatimattomina, ja suhdannetilanteen arvioidaan jatkavan heikkenemistä. Uusien

tilausten määrän arvioidaan alenevan loppukevään aikana. Tuotannon määrä pysyisi likimain ennallaan, mutta henkilöstö supistuisi edelleen.

Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa -24 (tammikuussa -33). Vahvistuvaa suhdannekehitystä ennusti huhtikuussa 9 prosenttia vastaajista, ja 33 prosenttia arvioi tilanteen heikkenevän.

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	38	41	6	-2	-13			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	35	12	-45	-27	14			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	63	45	17	35	26			
Tilaukanta normaaliin verrattuna	15	-32	-66	-47	-68			
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-20	-48	-39	-69	-49			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-19	-19	-27	-27	-26			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-3	23	-62	-28	-26			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	25	-33	-50	-32	-18			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	34	17	-34	-16	-15			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	16	-5	-32	-28	8			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	62	69	83	84	87			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	12	0	0	1	1			
puute kapasiteetista	0	0	0	3	2			
riittämätön kysyntä	50	69	73	70	84			
muu este	0	0	9	14	10			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-22	-32	-68	-49	-70			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	24	5	-41	-33	-24			

Kemianteollisuus

- Suhdannekuva parantunut: tämänhetkinen tilanne jonkin verran keskimääräistä parempi
- Tuotanto kasvoi varovaisista odotuksista huolimatta – henkilöstömäärä pysyi ennallaan
- Myös näkymät lähitulevaisuuteen kohentuneet (saldoluku +14)
- Uusien tilausten sekä tuotannon määrän odotetaan kasvavan kohtalaisesti

Kemianteollisuuden yritysten suhdannekehitys on ollut aiempia odotuksia myönteisempää. Tämänhetkistä tilannetta kuvataan vähän keskimääräistä paremmaksi. Näkymät lähitulevaisuuteen ovat myös vahvistuneet ja suhdanteiden ennustetaan paranevan lähikuukausien aikana vähän.

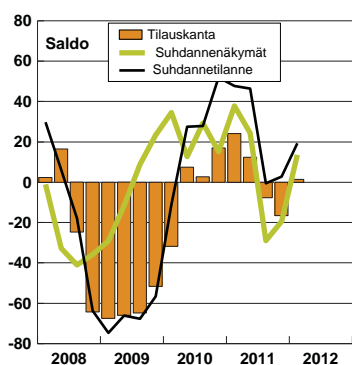
Tuotanto kasvoi alkuvuonna, vaikka sen odotettiin pysyvän ennallaan. Tilauskanta on lähellä keskimääräistä. Kapasiteetin käyttöaste toipui syksyn notkahduksesta.

Odotukset vahvistuneet

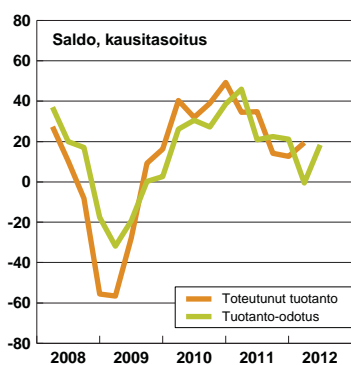
Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa +14 (tammikuussa -19). Kohennusta tilanteeseen odotti nyt 14 % vastaajista, eikä käännettä heikompaan ennustanut yksikään vastaajayritys.

Uusien tilausten sekä tuotannon kasvuvauhdin arvioidaan jatkuvan kohtalaisena alkukesällä. Henkilöstön määrä pysyisi vakaana. Myyntihinnat ja kustannukset kohoaisivat jonkin verran.

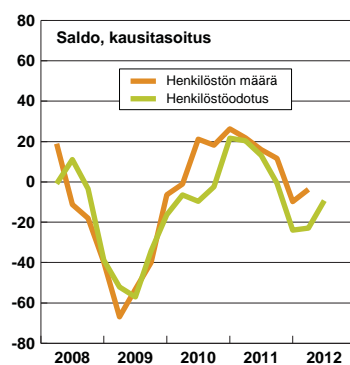
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

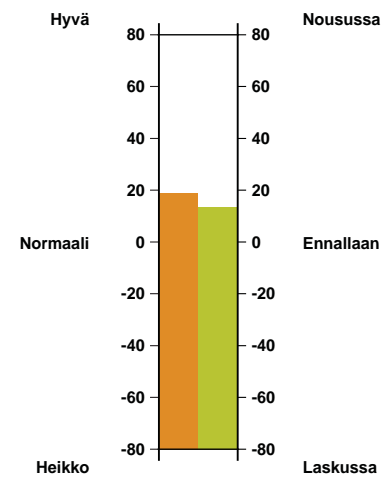

Suhdantietiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	41	41	16	2	26			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	30	19	16	0	28			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	86	89	80	55	83			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	25	12	-8	-16	1			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	29	20	-2	-11	0			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-2	-12	4	0	4			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	20	35	10	-19	-3			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	20	-5	-25	-25	0			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	47	65	27	6	19			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	40	37	8	33	27			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	17	23	32	36	25			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	1	7	5	0	8			
puute kapasiteetista	6	9	1	0	5			
riittämätön kysyntä	6	5	26	35	15			
muu este	4	1	0	0	0			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	48	46	0	3	19			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	37	24	-29	-19	14			

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Rakennustuoteteollisuus

- Suhdannetilanne hieman keskimääräistä heikompi
- Uusia tilauksia saatu melko niukasti, mutta tuotannon määrä pysyi ennallaan
- Näkymät varovaiset, mutta silti aiempaa luottavaisemmat (saldo-luku -3)
- Tuotanto pysyi vakaana, mutta henkilöstömäärä vähenisi kesän aikana

Rakennustuoteteollisuuden yritykset kuvaavat tämänhetkistä suhdannetilannettaan hieman keskimääräistä heikommaksi. Uusia tilauksia saatiin alkuvuonna melko niukasti, mutta tuotanto pysyi silti vakaana. Henkilöstön määrä supistui.

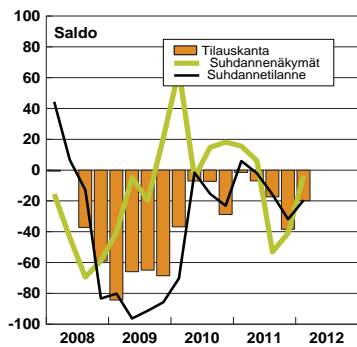
Näkymät lähitulevaisuuteen ovat edellistä tiedustelua luottavaisemmat, mutta yleisen suhdannekuvan ei silti ennusteta kohenevan.

Näkymät toipuneet talven notkahduksesta

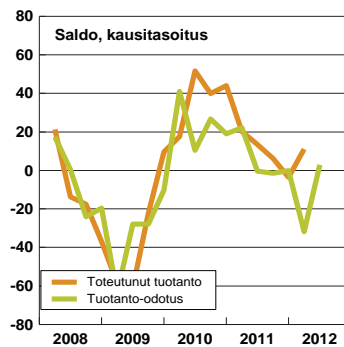
Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa -3 (tammikuussa -41). Vahvistuvaa kehitystä tulevan kesän aikana ennusti 18 % vastaajista, kun taas 21 % odotti käännettä heikompaan.

Tuotannon määrän arvioidaan pysyvän ennallaan kausitasoitetuilla luvuilla mitattuna. Työvoiman määrän ennustetaan hieman alenevan.

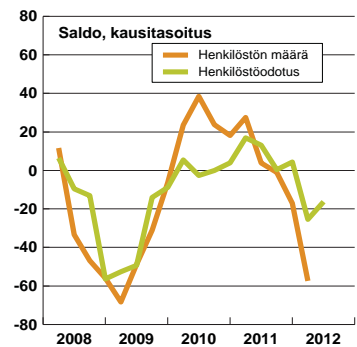
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

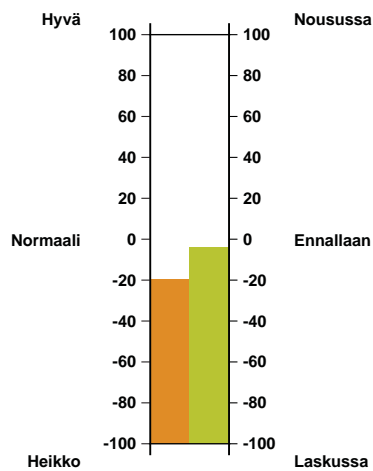

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	13	48	8	-23	3			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	40	2	-28	-38	47			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	74	76	68	57	75			
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-2	-6	-17	-39	-19			
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-41	-54	-61	-32	-36			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	21	19	8	9	3			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	37	28	-10	-32	-50			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	41	-6	-12	-23	15			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	32	23	-2	13	1			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	31	3	1	30	23			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	40	45	48	61	44			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	10	16	12	3	2			
puute kapasiteetista	8	2	2	1	3			
riittämätön kysyntä	24	29	36	58	42			
muu este	0	0	0	0	0			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	6	-2	-16	-31	-20			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	16	6	-53	-41	-3			

Teknologiатеollisuus

- Vastaajien mukaan suhdannetilanne on jatkunut vähän keskimääräistä heikompana
- Tuotanto kuitenkin kasvoi aavistuksen ja henkilöstökehitys oli odotuksia parempaa
- Näkymät pysyneet kevään ajan vakaina (saldoluku +7)
- Uusien tilausten määrä voisi kasvaa hieman, mutta tuotannon kasvu jäisi hyvin hitaaksi

Teknologiатеollisuuden yritykset kertovat tämänhetkisen suhdannetilanteensa olevan hieman keskimääräistä heikompi. Kokonaisuutena suhdannekuvassa ei kuitenkaan tapahtunut suuria muutoksia keväällä.

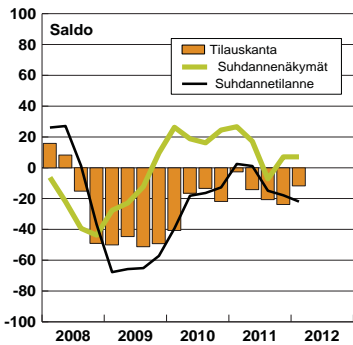
Tuotanto kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä, mutta vauhti jäi hyvin hitaaksi. Henkilöstökehitys oli varovaisia odotuksia parempaa, sillä työvoiman määrä kasvoi hieman. Kapasiteettia on vapaana yli kolmasosalla vastaajista.

Näkymät pysyneet ennallaan

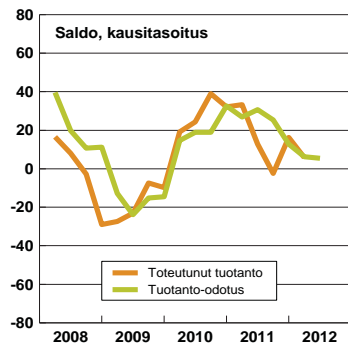
Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa +7 (tammikuussa myös +7). Vahvistuvia suhdanteita ennustetaan nyt 16 % yrityksistä, ja vain 9 % odotti tilanteen heikkenevän kesän ja alkusyksyn aikana.

Uusien tilausten määrän arvioidaan kasvavan vähän, mutta tuotannon kasvu jäisi hitaaksi. Henkilöstön määrän odotetaan jopa vähän laskevan. Kustannusten nousun ennustetaan jatkuvan, mutta laantuvan hieman.

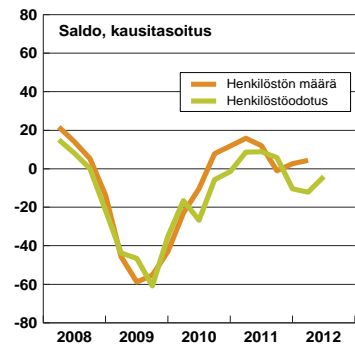
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

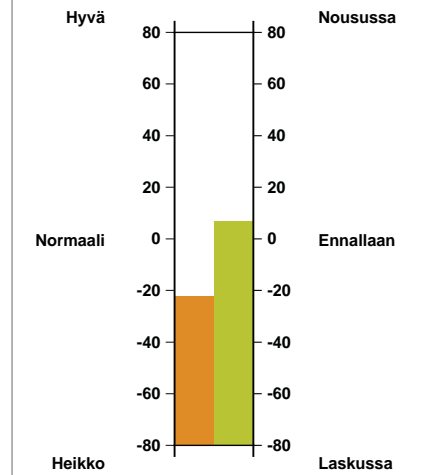

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	37	15	-7	14	10			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	43	23	14	-5	20			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	78	76	65	65	65			
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-2	-14	-21	-24	-12			
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	0	-8	-20	-32	-21			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	2	4	6	-1	1			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	19	19	-5	-2	9			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	15	16	-16	-16	3			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	40	19	1	-1	-1			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	42	32	6	21	17			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	31	35	41	42	38			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	4	7	4	5	9			
puute kapasiteetista	7	5	7	2	1			
riittämätön kysyntä	19	24	32	35	30			
muu este	1	2	1	2	0			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	2	2	-14	-18	-23			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	27	17	-8	7	7			

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Kauppa

- Alkuvuoden suhdannekehitys oli vähän aiempia arvioita vahvempaa
- Myynti kasvoi odotuksia paremmin, eikä henkilöstö supistunut
- Suhdannenäkymät aiempaa luottavaisemmat (saldoluku -1)
- Myynnin kasvun odotetaan jatkuvan kohtalaisena ja henkilöstömäärän pysyvän nykyisellään

Kaupan alan yritysten suhdannekehitys oli tammi–maaliskuussa hieman myönteisempää kuin edellisessä tiedustelussa odotettiin. Myynnin kasvu oli arvioita ripeämpää, eikä henkilöstö supistunut vaisuista odotuksista huolimatta. Tämänhetkistä suhdannetilannetta arvioidaan keskimääräiseksi.

Odotukset lähikuukausille ovat aiempaa luottavaisemmat. Myynnin kasvusta ennustetaan jatkuvan, ja henkilöstön määrään ei odoteta muu-

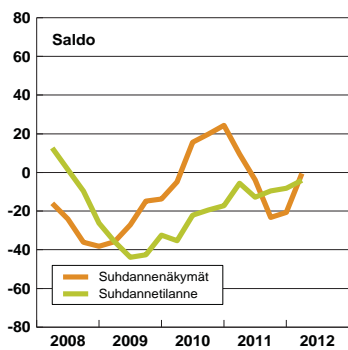
toksia. Sekä hintojen että kustannusten nousuvauhdin odotetaan pysyvän melko nopeana.

Suhdannenäkymät parantuneet

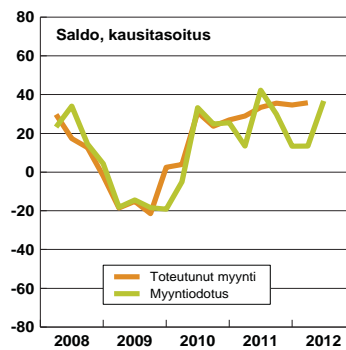
Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa -1 (tammikuussa -20).

Huhtikuun tiedustelussa 10 % yrityksistä odotti suhdannekuvan kirkastuvan kesäkauden aikana. Tilanteen heikkenemistä ennusti puolestaan 11 % vastaajayrityksistä.

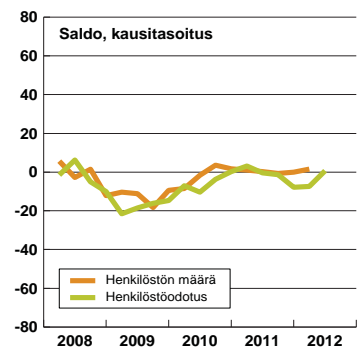
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

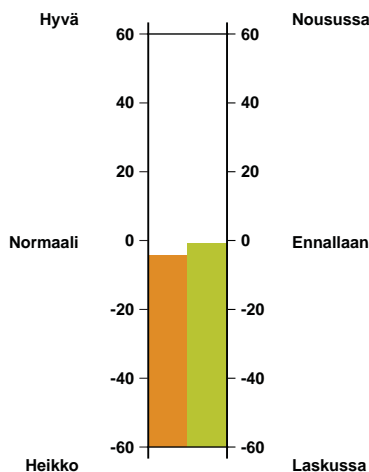

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	29	34	36	34	36			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	42	29	13	14	37			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	3	6	-5	-3	3			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	8	-5	-11	-8	11			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	39	36	28	32	30			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	8	5	5	9	10			
puute kapasiteetista	7	2	3	3	4			
riittämätön kysyntä	23	26	18	20	14			
muu este	3	5	3	5	4			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-6	-13	-9	-9	-4			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	9	-4	-24	-20	-1			

Hotellit ja ravintolat

- Suhdanne tilanne heikentynyt lähelle keskimääräistä
- Myynnin kasvu jatkui, mutta vauhti jäi alkuvuonna odotuksista
- Yleiset suhdanneodotukset silti melko vakaat (saldoluku -2)
- Myynnin kasvu jatkuisi melko hitaana, eikä henkilöstömääriin odoteta suuria muutoksia

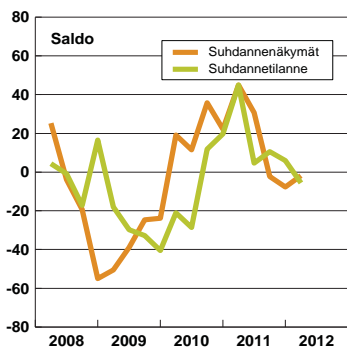
Majoitus- ja ravitsemisalalan yritykset kuvaavat suhdannetilanteensa heikentyneen lähelle keskimääräistä. Myynnin kasvu jatkui alkuvuonna, mutta vauhti jäi odotuksia hitaammaksi. Henkilöstömäärä pysyi vakaana. Sekä myyntihinnat että kustannukset olivat nousussa.

Odotukset melko vakaat

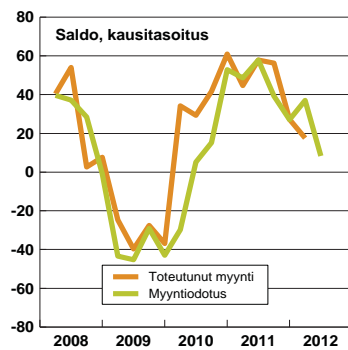
Odotukset lähikuukausille ovat varsin vakaat. Myynnin kasvu jatkuisi melko hitaana, eikä henkilöstössä tapahtuisi muutoksia.

Suhdannenäkymien saldoluku on huhtikuussa tehdyssä tiedustelussa -2 (tammikuussa -7). Suhdannenou-
sua lähikuukausille ennusti nyt 16 prosenttia vastaajista, ja 18 % odotti tilanteen heikkenevän seuraavan puolen vuoden aikana.

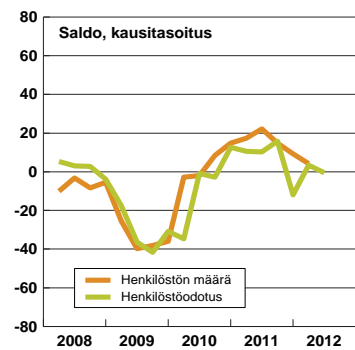
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

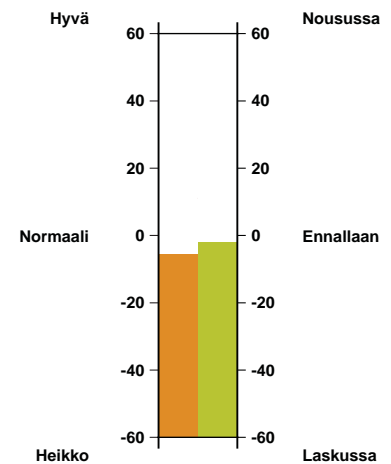

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	52	58	67	19	22			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	53	40	40	32	2			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	15	29	14	4	2			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	23	18	-24	-2	10			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	25	39	31	43	65			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	13	13	16	27	20			
puute kapasiteetista	0	0	0	0	1			
riittämätön kysyntä	16	27	19	21	55			
muu este	0	0	0	9	1			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	44	5	10	6	-5			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	45	31	-2	-7	-2			

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Liikenne

- Tämänhetkinen suhdannetilanne selvästi keskimääräistä heikompi
- Myynnin ja henkilöstön määrä laski
- Suhdanteiden ennustetaan pysyvän heikkoina (saldoluku -7)
- Myynnin lasku sekä kustannusten kohoaminen jatkuvat kesän aikana

Liikennealan yritysten kuvaavat tämänhetkisen suhdannetilanteensa olevan selvästi keskimääräistä heikompi. Sekä myynnin että henkilöstön määrä laski, ja kustannusten nousu alensi kannattavuutta.

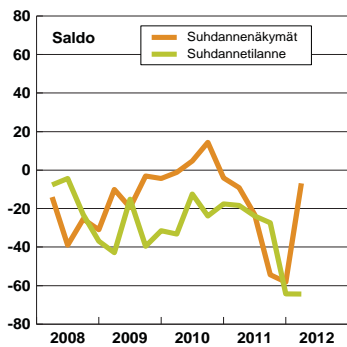
Suhdannetilanteen odotetaan vakautuvan heikolle tasolle

Suhdannenäkymien saldoluku on aiempaa parempi, sillä suhdannelas-kun ennustetaan loivenevan. Yleisen suhdannekuvan arvioidaan kuitenkin jatkuvan heikkona, eikä käännettä

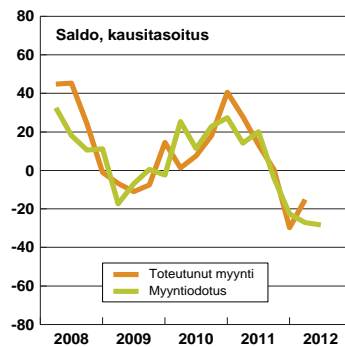
parempaan enteillä. Myynnin ja henkilöstön määrän arvioidaan laskevan edelleen. Sekä hinnat että kustannukset kohoaisivat.

Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa -7 (tammikuussa -58). Vahvistuvaa suhdannekehitystä odottavia yrityksiä oli uusimmassa tiedustelussa 11 prosenttia. Tilanteen ennustaa heikkenevän puolestaan 18 prosenttia vastaajista.

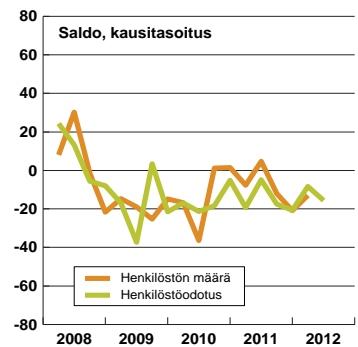
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

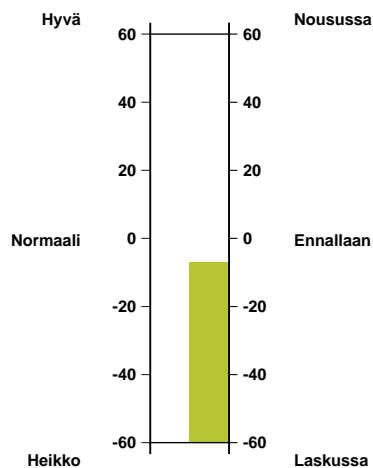

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	34	13	6	-38	-8			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	31	-3	-15	-46	-13			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-10	2	-6	-26	-14			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	1	-21	-15	-21	-8			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	34	37	60	49	68			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	4	11	9	7	8			
puute kapasiteetista	3	7	7	0	1			
riittämätön kysyntä	19	23	44	42	53			
muu este	5	4	5	0	13			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-18	-24	-27	-64	-64			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-9	-24	-54	-58	-7			

Rahoitus ja vakuutus

- Suhdantetilanne elpynyt vähän viimesykyisestä notkahduksesta
- Myynnin kasvu jatkui, mutta henkilöstö väheni hieman
- Suhdanneodotukset melko varovaiset, mutta hieman vahvemmat kuin talvella (saldoluku -12)
- Myynti kasvasi edelleen kohtalaisesti, henkilöstöön ei odoteta suuria muutoksia

Rahoitus- ja vakuutusalan yritykset kuvaavat suhdantetilanteensa elpyneen hieman viimesykyisestä notkahduksesta, vaikka tämänhetkistä tilannetta kuvataankin vähän normaalia heikommaksi. Myynnin kasvu jatkui alkuvuonna, mutta henkilöstöä vähennettiin hieman.

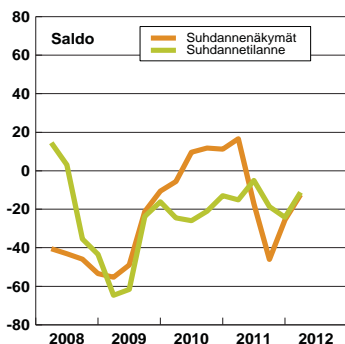
Odotukset varovaiset, mutta vähän kohentuneet

Odotukset seuraavalle puolelle vuodelle ovat yleisesti melko varovaiset, vaikka suhdannenäkymät ovatkin vähän selkeytyneet talven jälkeen.

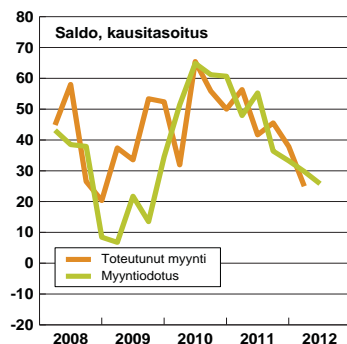
Yleisen suhdantetilanteen arvioidaan heikkenevän hieman seuraavan puolen vuoden aikana. Myynti kasvaisi kuitenkin vähän ja henkilöstö pysyisi likimain ennallaan.

Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa -12 (tammikuussa -25). Huhtikuun tiedustelussa 14 prosenttia vastaajista arvioi suhdanteiden vahvistuvan, kun puolestaan 26 prosenttia ennusti tilanteen heikkenevän.

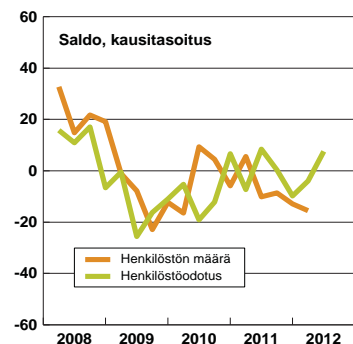
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

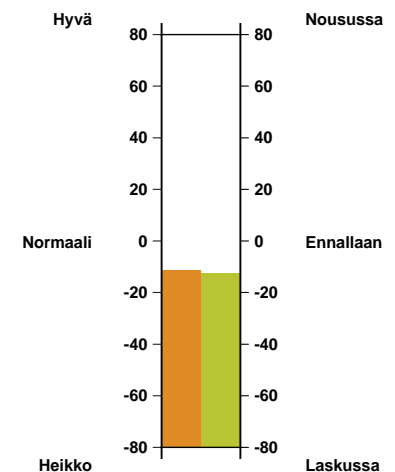

Suhdantietiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	57	42	46	38	25			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	55	36	34	30	26			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	6	7	-5	-30	-12			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	12	1	-4	-14	14			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	50	11	24	15	35			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	14	9	14	5	19			
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0			
riittämätön kysyntä	7	1	9	10	5			
muu este	38	1	1	0	12			
Suhdantetilanne tällä hetkellä	-16	-6	-18	-24	-12			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	16	-17	-46	-25	-12			

Suhdantetilanne

Suhdannenäkymät

Tieto- ja viestintäpalvelut

- Suhdannetilanne kohentunut lähes keskimääräiseksi
- Myynti on kasvanut, mutta henkilöstömäärä väheni hieman alkuvuonna
- Suhdannenäkymät uudelleen valoisammat (saldoluku +4)
- Myynnin melko nopean kasvun arvioidaan jatkuvan, mutta hintatase olisi odotusten mukaan laskussa

Tieto- ja viestintäpalveluyritysten mukaan suhdannetilanne kohentui alkuvuonna edellisen tiedustelun myönteisten arvioiden mukaisesti. Tämänhetkistä suhdannetilannetta kuvataan likimain keskimääräiseksi. Myynti kasvoi alkuvuonna melko yleisesti, mutta henkilöstömäärä laski vähän.

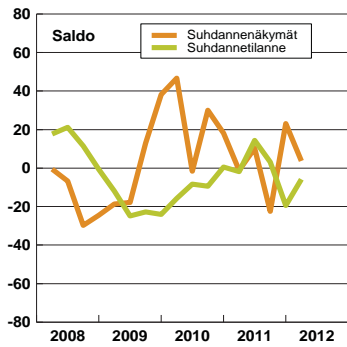
Varsin tasaiset odotukset
Suhdanneodotukset lähikuukausille ovat tasaiset, ja valtaosa vastaajista ennustaa yleisen suhdannekuvan

pysyvän lähes ennallaan tulevan kesäkauden aikana.

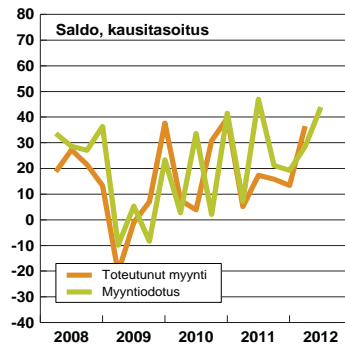
Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa +4 (tammikuussa +24). Käännettä parempaan odotti nyt 13 prosenttia vastaajista, ja 9 % ennusti käännettä heikompaan.

Myynnin kasvu jatkuisi melko nopeana, ja henkilöstönkin odotetaan kääntyvän kasvuun. Myyntihinnat olisivat kuitenkin laskusuunnassa.

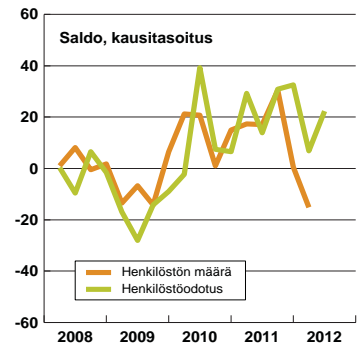
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

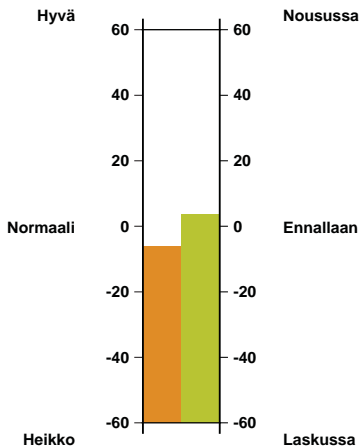

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	6	18	15	13	36			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	46	21	19	29	43			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	19	21	25	1	-12			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	20	19	22	11	27			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	30	23	33	51	56			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	25	11	17	30	10			
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0			
riittämätön kysyntä	11	12	16	19	44			
muu este	2	2	0	1	2			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-2	15	3	-19	-6			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-1	10	-23	24	4			

Kiinteistöpalvelut

- Suhdannetilanne jatkonut jonkin verran keskimääräistä parempana alkuvuoden aikana
- Näkymät lähimmälle puolelle vuodelle valtaosin myönteiset (saldoluku +8)
- Myynnin kasvu jatkuu – henkilöstön määrä pysynee vakaana

Kiinteistö- ja siivouspalvelualan yritysten mukaan suhdannetilanne on jatkonut vähän keskimääräistä parempana alkuvuoden ajan. Myynti jatkoi melko nopeaa kasvua, ja myös henkilöstön määrä kohosi vähän. Kannattavuus sen sijaan heikkeni aavistuksen

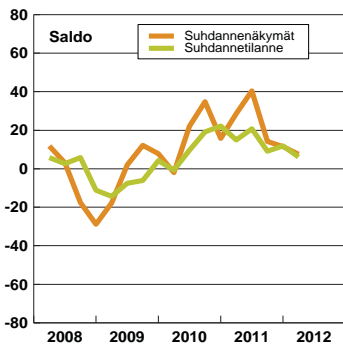
Kohtalaisen hyvät odotukset

Näkymät lähitulevaisuuteen ovat edelleen valtaosin myönteiset, ja yleisen suhdannetilanteen arvioidaan jonkin verran vahvistuvan lähikuukausina.

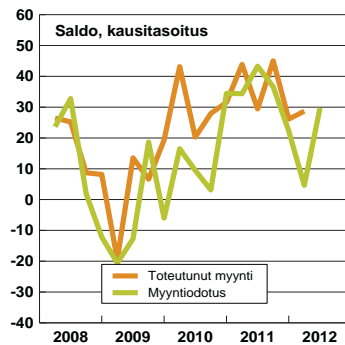
Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa +8 (tammikuussa +12). Suhdanteiden vahvistumista kesän ja alkusyksyn aikana odotti uusimmissa tiedustelussa 8 % vastaajista, eikä tilanteen heikkenemistä ennustavia ollut.

Myynnin kasvun ennustetaan jatkuvan kohtalaisen nopeana. Henkilöstön määrä pysyisi ennallaan. Myyntihintoihin ja kannattavuuteen ei odoteta olennaisia muutoksia.

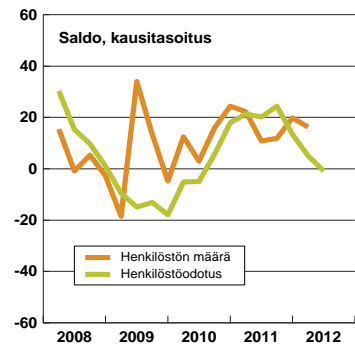
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

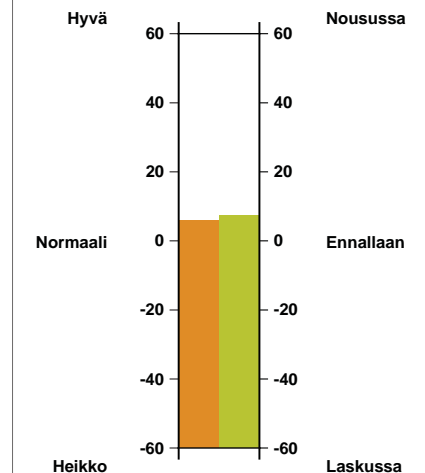

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	44	30	46	27	28			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	43	37	22	4	30			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	17	13	17	19	11			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	32	19	12	2	10			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	45	57	46	37	36			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	43	55	45	30	26			
puute kapasiteetista	9	0	1	3	0			
riittämätön kysyntä	8	2	4	11	10			
muu este	0	0	1	0	0			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	14	21	9	12	6			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	29	41	14	12	8			

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Muut palvelut

- Tämänhetkinen tilanne likimain keskimääräinen
- Suhdannekuva paranisi hieman seuraavan puolen vuoden aikana (näkymien saldoluku +10)
- Myynti kasvaisi kohtalaisesti, henkilöstö pysyisi vakaana

Muita palvelualoja edustavat yritykset kuvaavat tämänhetkistä tilannetta likimain keskimääräiseksi. Myynti on kasvanut, mutta kannattavuus on jäänyt myönteisistä odotuksista. Muihin palvelualoihin luetaan Suhdannebarometrissa muun muassa opetus-, sosiaali- ja terveystalvet.

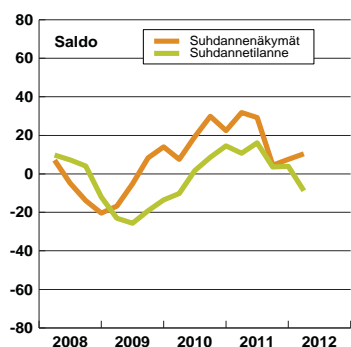
Varovaisen myönteiset odotukset alkuvuodelle

Näkymät lähitulevaisuuteen ovat varovaisen myönteiset. Yleisen suhdannetilanteen ennustetaan hieman vahvistuvan lähikuukausien aikana.

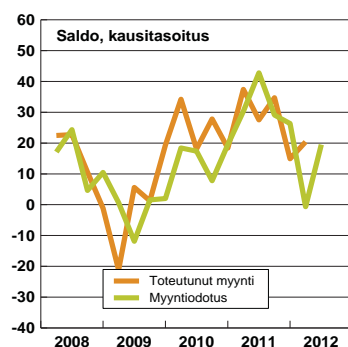
Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa +10 (tammikuussa +8). Suhdanteiden kohenemista odotti huhtikuun tiedustelussa 11 prosenttia yrityksistä, ja ainoastaan 1 prosentti ennusti käännettä heikompaan lähikuukausien aikana.

Myynti arvioidaan jatkavan kohtalaista kasvua. Henkilöstön määrän ennustetaan puolestaan pysyvän vakaana. Myyntihinnoissa ja kannattavuudessa ei tapahtuisi suuria muutoksia.

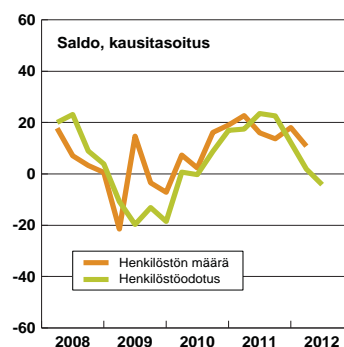
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

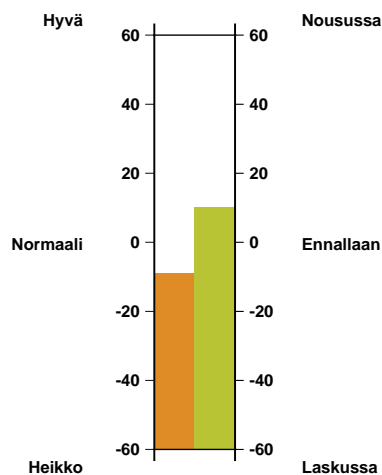

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

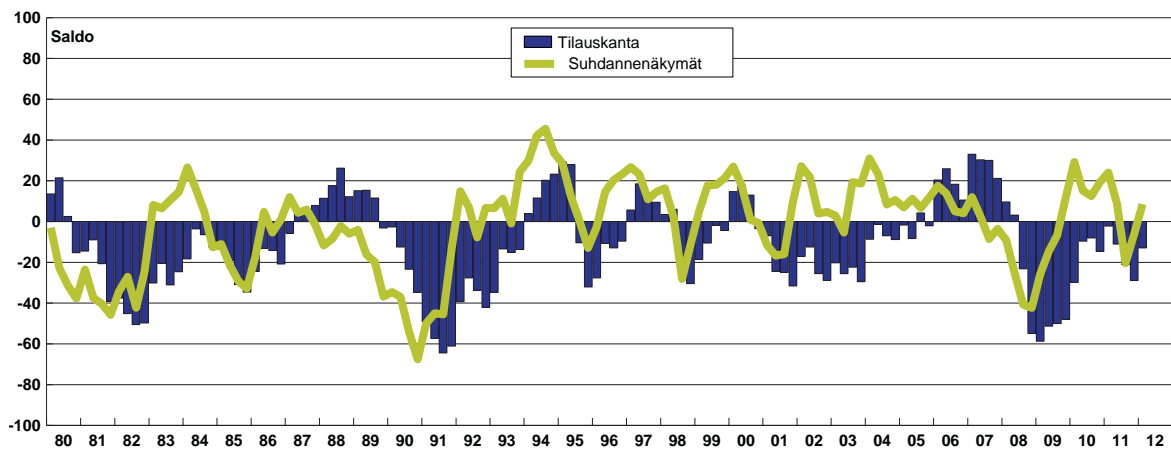

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

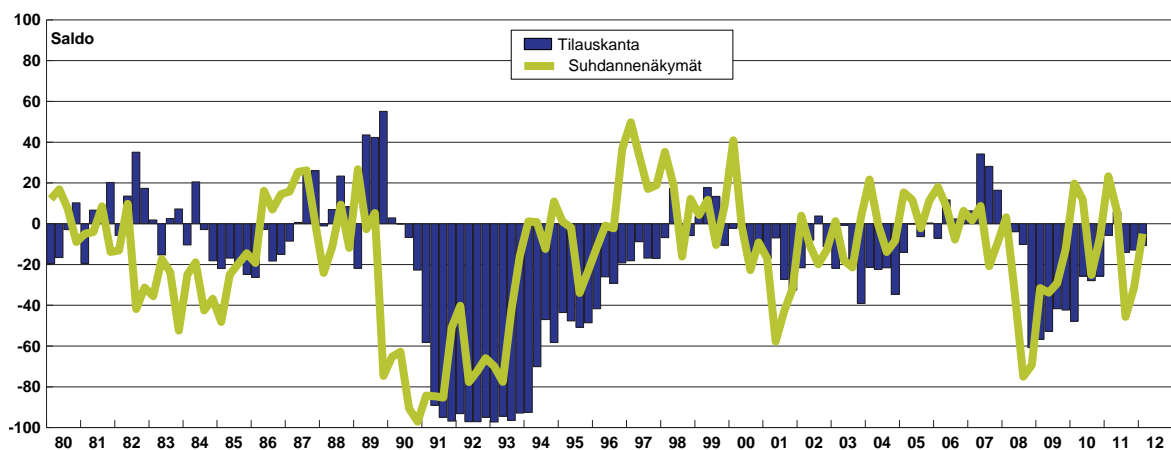
	2011				2012			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynti määrä viimeisen 3 kk:n aikana	38	28	34	14	20			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	42	29	26	-1	19			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	22	16	16	17	10			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	35	18	8	-2	8			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	46	51	46	33	39			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	38	44	36	23	22			
puute kapasiteetista	5	0	1	2	0			
riittämätön kysyntä	11	6	13	13	16			
muu este	0	3	1	1	2			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	11	17	4	4	-9			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	31	29	5	8	10			

Pitkiä aikasarjoja

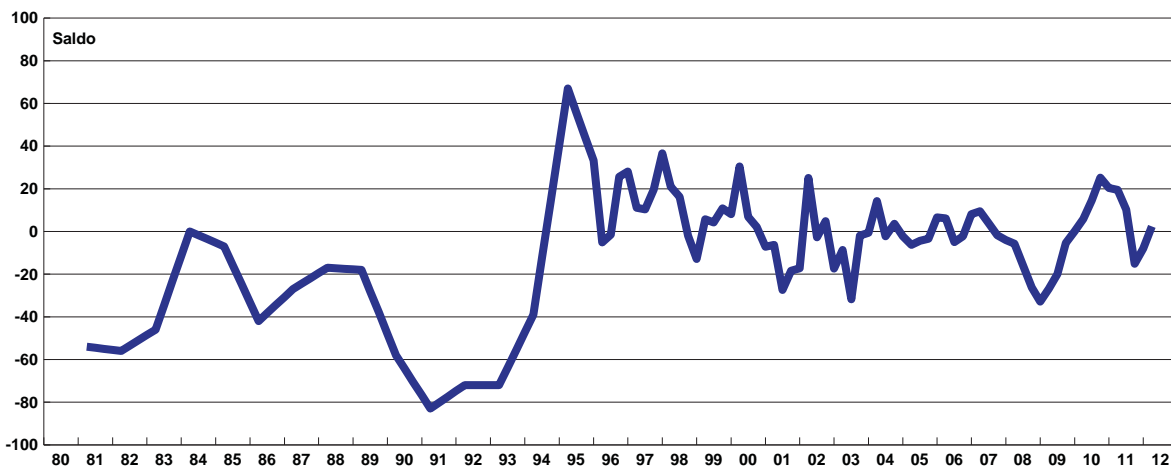
Teollisuuden suhdannenäkymät ja tilauskanta

Rakentamisen suhdannenäkymät ja tilauskanta

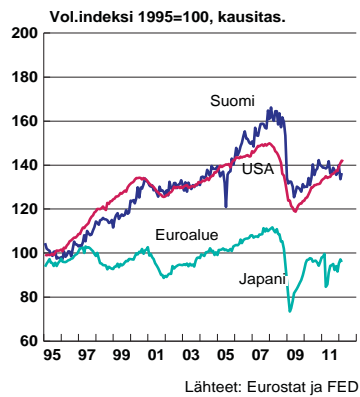

Palvelujen suhdannenäkymät

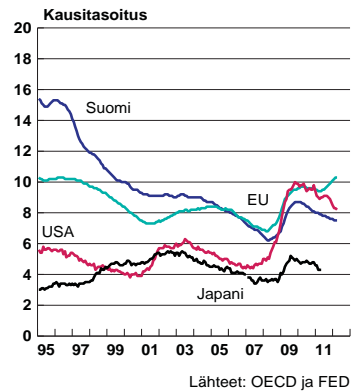

Taustatietoa taloudesta

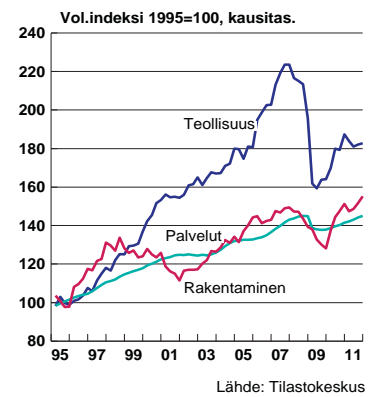
Teollisuustuotannon kehitys

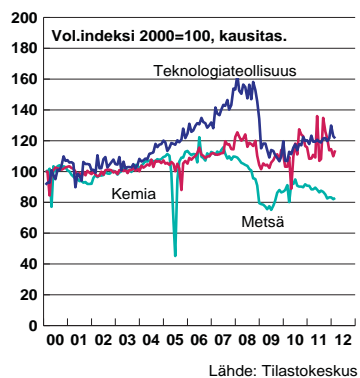
Työttömyysaste, %

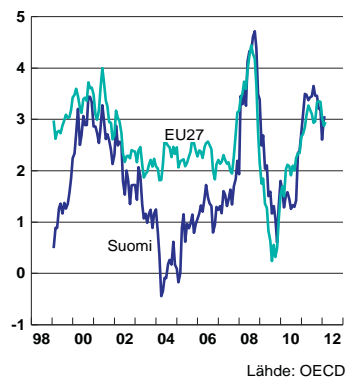
Kokonaistuotanto pääelinkeinoittain

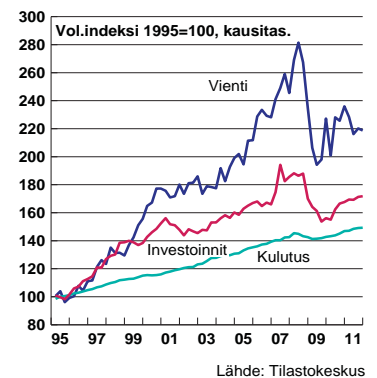
Teollisuustuotanto

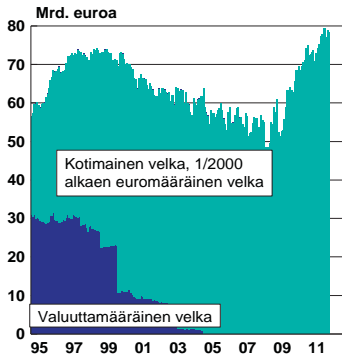
Inflaatio, %

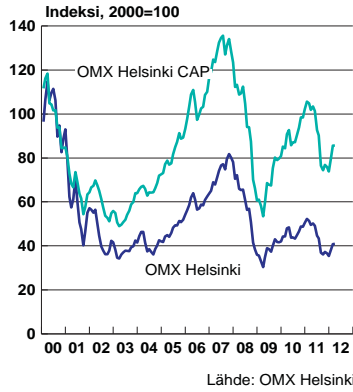
Kysynnän päätekijät

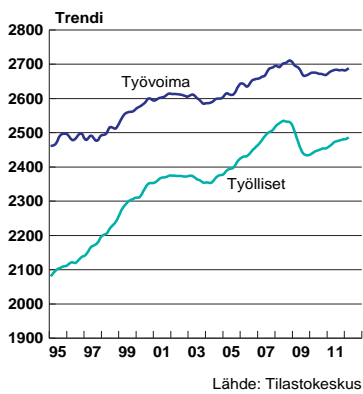
Valtionvelka

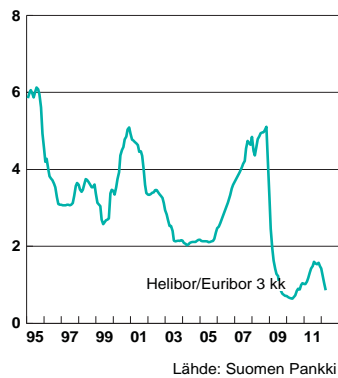
Pörssikursseja

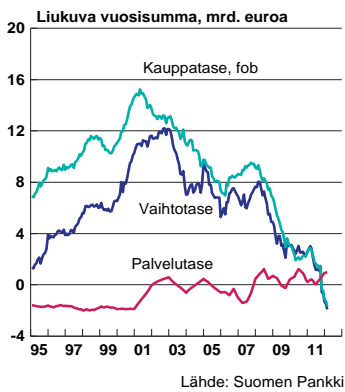
Työvoiman kysyntä ja tarjonta

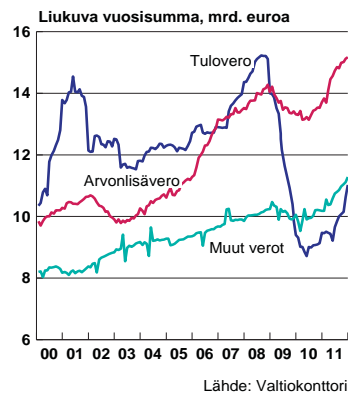
Lyhyt markkinakorko, %

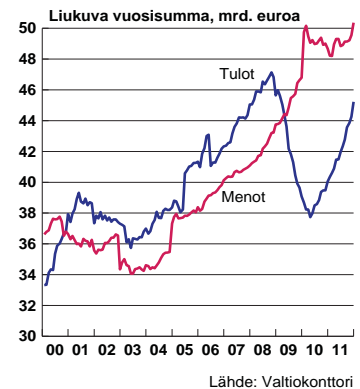
Ulkomaankaupan taseet

Valtion tulovero, ALV ja muut verot

Valtiontalouden tulot ja menot

Suhdanne tiedustelu- menetelmä

EK:n Suhdannebarometri

Elinkeinoelämän keskusliitto EK tekee kuukausittain suhdanne tiedusteluja koko suomalaiselle elinkeinoelämälle.

Neljä kertaa vuodessa tehdään laajempi tiedustelu, jonka tuloksista julkistetaan **Suhdannebarometri**-julkaisu. Lisäksi kuukausittain julkaistaan suppeampi luottamusindikaattoritiedote.

Teollisuuden suhdanne tiedusteluja on tehty Suomessa vuodesta 1966 alkaen. Palvelualoilla ensimmäiset tiedustelut on aloitettu 1980-luvun lopulla, mutta merkittävämpi laajennus tapahtui vasta 2000-luvun puolivälissä.

Tässä julkaisussa on esitetty EK:n uusimman suhdanne tiedustelun tulokset koko yksityiseltä sektorilta. Tiedustelu on tehty **huhtikuussa 2012**. Siihen on vastannut **987 yritystä**, jotka työllistävät Suomessa **noin 260 000 henkilöä**.

Elokuussa 2010 julkaistavasta tiedustelusta lähtien vastaajayritysten luokittelumiseksi toimialoille on käytetty uutta TOL 2008 -luokitusta. Muutoksen vaikutus Suhdannebarometrin tuloksiin on kuitenkin varsin pieni.

Teollisuuden, rakentamisen sekä joidenkin palvelualojen historia tiedot on kerätty TT:n aiemmassa Suhdannebarometrissa. Valtaosa palvelualojen aikasarjatiedostoista on PT:n suhdanne tiedustelusta. Tiedustelumenetelmän muutoksen vuoksi palvelualojen aiemmat tiedot eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia uusimpien havaintojen kanssa.

EK:n Suhdannebarometri on **osa EU:n komission suhdannekyselyjärjestelmää**. Järjestelmään osallistuvat organisaatiot tekevät yhdenmukaisia tiedusteluja kaikissa EU-maissa. Kaikkiaan vastaavanlaisia tiedusteluja tehdään nykyisin yli 50 maassa.

Yleistä suhdanne tiedusteluista

Suhdanne tiedusteluilla selvitetään yritysjohton näkemyksiä taloudellisesta tilanteesta sekä lähitulevaisuutta koskevia odotuksia. Tiedusteluilla etsitään ennen muuta suhdanteiden käännepesteitä. Tyypillisesti suhdanne tiedustelujen kysymyksillä voidaan kartoittaa talouskehitystä noin puoli vuotta eteenpäin.

Tiedustelujen kysymykset ovat valtaosin laadullisia, ja niissä on tyypillisesti kolme vastausvaihtoehtoa. Kyselyllä kartoitetaan esimer-

kiksi sitä, onko vastaajayrityksen tuotanto tai työvoima kasvanut (+), pysynyt ennallaan (=) vai vähentynyt (-). Joitakin muuttujia, kuten tilauskantaa ja varastoja, pyydetään vertaamaan myös normaaliin.

Tulokset painotetaan yrityskoolla

Teollisuudessa yritys kohtaiset vastaukset on painotettu vastaajayrityksen liikevaihdolla ja palveluissa henkilökunnan määrällä. Toimialojen keskinäisessä vertailussa painoina on käytetty jalostusarvopainoja. Pienten yritysten aliedustus otoksessa on korjattu niin, että niiden osuus vastaa todellista osuutta kullakin toimialalla.

Useimmat suuret yritykset vastaavat tiedusteluun toimipaikoittain tai tuotannonaloittain, ei konsernitasolla.

Toimialoittaiset vastaukset esitetään julkaisussa useimmiten ns. **saldolukuina**. Saldoluku on positiivista kehitystä kuvanneiden osuus vähennettynä negatiivista kehitystä kuvanneiden osuudella. Jos esimerkiksi 30 % vastaajista (painotettuna) on vastannut tuotantonsa kasvaneen, 50 % pysyneen ennallaan ja 20 % vähentyneen, saldoluku on 30 - 20 eli +10.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki • Puhelin 09 420 20
Faksi 09 4202 2299 • www.ek.fi

Raportti internetissä:
www.ek.fi

ISSN 0783-3350

Lisätietoja:

Johtava ekonomisti
Penna Urrila
Puh. 09 4202 2606
etunimi.sukunimi@ek.fi

Ekonomisti
Jouko Kangasniemi
Puh. 09 4202 2608
etunimi.sukunimi@ek.fi